

УДК 338.24

ОБ'ЄКТИВНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РОЗРІЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мащенко Марина Анатоліївна,
д.е.н., професор державного управління,
публічного адміністрування та економічної політики
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
Пономаренко Олександр Олександрович,
к.е.н., доцент державного управління,
публічного адміністрування та економічної політики
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

В сучасних реаліях сьогодення досягнення соціально-економічного розвитку можливе за умови ефективної взаємодії держави та приватного сектору економіки як на національному, так і на регіональному рівні. Державно-приватна взаємодія може дозволити збільшити обсяги національного виробництва, збільшити загальний рівень зайнятості населення, підвищити ефективність бюджетного сектору з погляду відповідності потребам розвитку економіки, знизити витрати всіх рівнів при реалізації інфраструктурних проєктів.

Також, державно-приватне партнерство дозволить забезпечити підвищення якості і зростання доступності соціально-економічної інфраструктури та факторів виробництва, капіталу, робочої сили, технологій, сприятиме ефективній інноваційно-інвестиційній політиці.

На підставі аналізу практики застосування та підтримки ДПП в економічно розвинених країнах можна стверджувати, що кожна країна використовує свої інструменти сприяння розвитку ДПП.

Державно-приватне партнерство спрямоване на створення,

реструктуризацію, модернізацію, використання об'єктів соціальної інфраструктури:

- природні ресурси;
- економічна інфраструктура;
- об'єкти, що обслуговують сферу матеріального виробництва;
- об'єкти сфери державних послуг: громадський транспорт, комунальне господарство, державні послуги, соціальні послуги;
- об'єкти державної та муніципальної адміністрації;
- інші об'єкти соціальної інфраструктури.

Основні принципи державно-приватного партнерства України щодо забезпечення інвайронментальної безпеки [8] подано на рис. 1.

Рис. 1. Основні принципи державно-приватного партнерства України у забезпеченні інвайронментальної безпеки (сформовано авторами на основі [8])

Державно-приватне партнерство спрямоване на створення умов для підвищення потенціалу партнерства і забезпечення безпеки країни, а саме:

- забезпечення довіри, взаємодії та відповідності цілям партнерів;
- адаптація проектів державно-приватного партнерства до місцевих, регіональних, національних умов; вибір ефективної моделі співпраці, яка охоплює основні цілі в рамках конкретного партнерського проекту;
- забезпечення чіткої організації та контролю цілей, досягнутих за допомогою спільних проектів;
- ефективна конфігурація партнерської угоди, що визначає обов'язки партнерів у відкритій формі і регулюванні потенційних конфліктів інтересів;
- мінімізація фінансових ризиків партнерів та підтримка довірчих відносин; забезпечення ефективного лідерства державного сектору в партнерських проектах, сумісних із законом;
- «двигун» використання державних фінансових вкладень в проект і використання фактору залучення спеціальних проектів на різних етапах проекту партнерства.

Основні напрями становлення державно-приватного партнерства в Україні щодо забезпечення інвайронментальної безпеки подано на рис. 2.

Рис. 2. Основні напрями становлення державно-приватного партнерства в Україні щодо забезпечення інвайронментальної безпеки (розробка авторів)

Важливого значення державно-приватне партнерство набуває у розрізі забезпечення інвайронментальної безпеки.

Державно-приватне партнерство дозволить розділити функції щодо забезпечення інвайронментальної безпеки між державою та підприємством.

Впровадження державно-приватного партнерства щодо забезпечення інвайронментальної безпеки в Україні стикається з наступними перепонами:

- відсутність досвіду практичного застосування механізмів державно-приватного партнерства в Україні;
- нормативно-правова база недосконала;
- невідповідність інвестиційних інтересів у реалізації концепції державно-приватного партнерства;
- відсутність інституційної структури для реалізації державно-приватного партнерства;
- застарілість об'єктів інфраструктури тощо.

Таким чином, існує об'єктивна необхідність формування механізму державно-приватного партнерства у розрізі забезпечення інвайронментальної безпеки промислового підприємства.

Література:

1. Машенко М.А. Державно-приватне партнерство як умова забезпечення інвайронментальної безпеки. *Ефективна економіка*. №.12 – 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/83.pdf (дата звернення: 30.09.2022).
2. Машенко М.А. Аналітичний огляд моделей державно-приватного партнерства у розрізі забезпечення інвайронментальної безпеки. *Агросвіт*. №.12 – 2018. – С. 31-35.
3. Машенко М.А. Організаційно-економічний механізм державно-приватного партнерства адаптивного управління соціально-економічними сис-

темами. *Sociocultural and managerial drivers of business development strategy implementation in Ukraine: monograph* / under the general editorship of Doctor of Economics, Professor L.L. Kalinichenko / «Wydawnictwo IVM», 2021. – P. 121-132.

4. Mashchenko M.A. The Role of Public-Private Partnership in the Socio-Economic Development of the State International. *Journal of Education and Science*, Vol. 3, No. 4, 2020/ Available at : https://culturehealth.org/ijes_archive/ijes.2020.4.25.pdf

5. Мащенко М.А. Управління розвитком державно-приватного партнерства щодо забезпечення інвайронментальної безпеки в умовах інноваційної економіки. *Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки* : колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В. В. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2020. - с 210-218.

6. Dykan O., Mashchenko M.A. Developing the mechanism of the state-private partnerships as necessary condition to provide environmental security in modern conditions of geopolitical transformations. *Ensuring national economic security in the context of geopolitical transformations: monograph*/ under the general editorship of Doctor of Economics, Professor L.L. Kalinichenko / Higher School of Socifl and Economic. – Przeworsk: WSSG, 2019. – p. 45-55.

7. Мащенко М.А. Державно-приватне партнерство як механізм забезпечення інвайронментальної безпеки соціально-економічних систем. *Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін: монографія* / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Калініченко. Х. : ФОП Панов А. М., 2019. С. 560–571.

8. Закон України Про державно-приватне партнерство від 1 липня 2010 року № 2404-VI: чинний станом на 10.06.2018. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. №40. Ст. 524. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 5.10.2022).